

VERSLAG

statencommissie

Verslag van de openbare vergadering van de **commissie Ruimte, Ecologie en Water** van 21 november 2014 van 9.00 tot 11.20 uur te Middelburg.

Voorzitter:	R.P.M. de Kort
Aanwezig zijn de leden:	T.H. Aalfs, E. Bak, A.A. Bouwens, J.J. van Burg, J. van Dijen, A.I.G. Dorst, B.J. Feijtel, T. van Gent, A.M.M. van Haperen, L. Harpe, G.C.J. Minderhoud, B.J.M. Pauwels, J. van Popering-Verkerk, R. Ruissen (tot 10.35 uur) en H.C.M. Thomaes
Tevens zijn aanwezig:	C. van Beveren (tot 10.00 uur), en C.M.M. Schönknecht-Vermeulen (GS), L.J.M. Engelbert en B. Ventevogel (RM), J. Maljaars (ONTW), P. Smits (WBN) en A.C. van Wallenburg (commissiegriffier)
Afwezig zijn de leden:	R. Muste

1. **Opening en mededelingen**

N.a.v. de ingekomen stukken t.k.n. over ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer zijn er vragen over de agendering. GS bereiden een statenvoorstel voor; dat voorstel zal in januari 2015 voorgelegd worden aan de commissie. De commissie stemt hiermee in.

2. **Vaststellen agenda**

Onder agendapunt TK.3 is toegevoegd 'brief GS van 18 november 2014 met gezamenlijke reactie Stuurgroep ZWD op ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer'.

Conclusie: de agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

3. **Informatie-uitwisseling d.w.z.**

Mededelingen van gedeputeerden:

Mevrouw Schönknecht (GS) koppelt terug uit het bestuurlijk overleg over de PAS. De uitkomsten zijn voor Zeeland aanzienlijk verbeterd. Landelijk zijn er nog drie probleemgebieden. Op 19 december 2014 is bekend of het ministerie van EZ 10 januari 2015 overgaat tot ter visielegging van de nieuwe PAS-maatregel. Zij schetst de afgesproken procedure en geeft aan dat de provincie een zienswijze kan indienen. In overleg met de Statengriffie zal bezien worden hoe dit ingepast kan worden in het vergaderschema PS (oude samenstelling). Het statenvoorstel met nadere informatie over de gebiedsanalyses verschijnt zo snel mogelijk.

Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag:

De heer Van Dijen (SP) vraagt of in aanloop naar de vaststelling van het Zeeuws Ganzenakkoord, invulling is gegeven aan de commissietoezeggingen.

Mevrouw Schönknecht (GS) heeft met de Dierenbescherming NL. gesproken en de organisatie in contact met de Faunabeheereenheid. De Dierenbescherming is betrokken bij de totstandkoming van het akkoord. De FBE werkt de hoofdlijnen van het Ganzenakkoord verder uit in het Faunabeheerplan. De commissie ontvangt het stuk z.s.m.

De heer Minderhoud (PvZ) zet vraagtekens bij het uitnodigingsbeleid voor de Schelderaad. Donderdag 20 november was er in Antwerpen een bijeenkomst met maatschappelijke organisaties. Opnieuw waren niet alle betrokkenen van deze bijeenkomst op de hoogte. Was GS bekend met de uitnodiging?

Mevrouw Schönknecht (GS) is niet op de hoogte.

De heer Harpe (GL) meent dat sprake is van een misverstand; het betrof een Scheldesymposium.

Andere vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan:

De heer Aalfs (D66) vraagt ook namens de heer Feijtel (CDA) naar de aanleg van het 380kV-net. De aanleg van dit net heeft grote landschappelijke gevolgen voor Zeeland. Heeft het collega al een provinciale zienswijze op het nieuwe tracé kenbaar gemaakt. Hoe worden PS hierbij betrokken? Is de aanleg van het nieuwe net noodzakelijk gelet op de ontwikkelingen m.b.t. sluiting kolen- en kerncentrale. Zetten GS in op gebruik van het huidige tracé en het combineren van twee netwerken op één set masten?

Mevrouw Schönknecht (GS) meldt namens gedeputeerde De Reu, dat de procedure nog moet starten, naar verwachting 1e kwartaal 2015. Het horen van PS om een zienswijze uit te brengen vindt plaats rond de zomer. Het netwerk is verouderd; dat maakt aanpassing ervan ook zonder de ontwikkelingen m.b.t. de kolen – en kerncentrale noodzakelijk. De plannen voorzien in bundeling van netwerken op één

mast. Er kan zo'n 40 km aan bestaande masten worden afgebroken. Het tracé naar België is op deze lijn niet opgenomen.

4. **Gelegenheid om in te spreken**

Er zijn geen insprekers.

5. **Brief GS van 4 november 2014 over Programma Zeeuws Platteland 2.0**

De heer Ruissen (VVD) wil weten welke partners voor welke gebieden in beeld zijn. Van het POP-3 budget moet 90% direct terecht komen bij agrariërs; tegelijkertijd moet met die gelden een bijdrage worden geleverd aan het realiseren van de internationale doelen voor natuur, milieu en water. Is dat niet tegenstrijdig? Is cofinanciering van de POP-3 gelden de komende jaren haalbaar?

Mevrouw Thomaes (PVV) vraagt of de provincie de ambities bijstelt of financieel bijspringt indien cofinanciering van de POP-3 gelden niet lukt?

De heer Feijtel (CDA) vraagt hoe uit de vele mogelijkheden kansen gecreëerd kunnen worden. De financiering en betrokkenheid van private organisaties is nog onzeker. Beschikken de overheden wel over voldoende menskracht om kansen te benutten?

De heer Van Haperen (PvdA) vraagt waarom GS een invalshoek langs twee lijnen heeft gekozen, financieel en inhoudelijk. Hij vindt dit verwarrend en heeft behoefte aan meer focus op einddoelen; de middelen zijn immers beperkt. Maak gebruik van business cases zoals bij de Economische Agenda. De argumenten voor gebiedsproject Oost Zeeuws-Vlaanderen overtuigen niet.

Mevrouw Van Popering (CU) steunt de observaties van CDA en PvdA. Ook zij heeft behoefte aan concretisering. V.w.b. de 5% vergroeningseis voor agrariërs roept ze op in te zetten op een collectieve invulling van de doelen. Wat houdt een programma landschapskwaliteit in?

De heer Minderhoud (PvZ) ziet de administratieve lasten toenemen door deze detaillistische regelgeving. Hij ziet niets in de 5% vergroeningseis. Hij mist concrete GS-voorstellen.

De heer Van Beveren (GS) schetst dat met medeoverheden gemeenten, waterschap en evt. Rijkswaterstaat gebieden over heel Zeeland kunnen worden 'bediend'. Door provinciale opgaven te combineren met bijv. opgaven van het waterschap c.q. met projecten uit het Omgevingsplan, de Economische Agenda en/of PVVP, is cofinanciering uit meerdere potjes mogelijk en zijn POP-3 gelden breder inzetbaar. Niettemin is het vinden van middelen voor cofinanciering een moeilijke opgave. Het Programma verwoordt de GS-ambities; projecten zijn nu nog niet bekend. De themanummering verschilt door splitsing van thema's landbouw en innovatie. Voordat GS projecten kunnen concretiseren moet er input mogelijk zijn van de verschillende mogelijke partners. Gaande de looptijd van het Programma volgt projectinvulling. Er zijn nog middelen beschikbaar uit het landbouw flankerend beleid; die kunnen worden gebruikt voor gebiedsproject Oost Zeeuws-Vlaanderen. In 2016 zal met landbouworganisaties gekeken worden hoe er gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan de vergroeningseisen. Met Agrarisch Natuurbeheer wordt ingezet op de doelen voor landschapskwaliteit. De Europese regelgeving is een gegeven; daar moet concreet invulling aan worden gegeven. Daarmee kunnen Europese gelden verkregen worden.

Tweede termijn

De heer Van Haperen (PvdA) vindt het belangrijk dat de POP-3 gelden breder ingezet worden. Worden PS betrokken bij besluitvorming over nieuwe gebiedsprojecten?

De heer Van Burg (SGP) vraagt hoe wordt gestuurd op de ontwikkeling van kans naar project; gelden daarbij deadlines?

De heer Minderhoud (PvZ) zegt dat Europees beleid diep ingrijpt op bedrijfsniveau; hoe verloopt de evt. geldstroom van Europese middelen naar de bedrijven? Voor hem geldt dat alleen projecten gestart moeten worden indien er ook sprake is van een zgn. spin-off.

De heer Feijtel (CDA) benadrukt dat kansen zoveel mogelijk benut moeten worden. Voor zijn fractie ligt de prioriteit bij het geven van uitvoering aan de kansen. PS moeten daarbij betrokken worden.

De heer Van Beveren (GS) zegt dat PS tijdig betrokken worden bij gebiedsaanpak Oost Zeeuws-Vlaanderen. Voor de beschikbaarstelling van POP-gelden geldt een periode van zes jaar. Hij schetst de overwegingen en de te doorlopen procedure voor de nieuwe POP-periode. Het project Zeeuwse Tong heeft nog geen vervolg gekregen; de evaluatie van het project is bijna gereed. Hij onderstreept het belang van kennisinstellingen als NIOZ en Imares voor Zeeland.

Conclusie: de brief is voldoende behandeld.

6. **Statenvoorstel Bestedingsplan Natuur en Vitaal Platteland 2015**

Mevrouw Van Popering (CU) vraagt of de voorziene financiële tekorten drukken op het Programma Zeeuws Platteland 2.0 of neerslaan in dit bestedingsplan.

De heer Van Haperen (PvdA) verwijst naar de opsomming van de diverse middelen in tabel 3; onder welke categorie middelen valt de provinciale bijdrage van € 2,6 mln.?

De heer Harpe (GL) roept GS op kansen te benutten en daartoe een actief grondbeleid te voeren v.w.b. aankoop natuurgronden. GS gaven aan dat de begroting sluitend is, maak dan nu geen voorbehoud t.a.v. de financiering van natuurbeleid. Hij vraagt om een GS-toezegging.

De heer Van Burg (SGP) is enthousiast over dit stuk. Kan in het provinciaal monitoringsplan 2015 ook monitoring van de PAS worden meegenomen? Komt het monitoringsplan naar de commissie?

De heer Ruissen (VVD) vraagt wat uitblijven van Deltadividend zal betekenen voor dit plan. Er zijn veel partijen betrokken bij het agrarisch natuurbeheer. Is met de oprichting van het Zeeuws collectief in 2015 het beheer efficiënt en effectief geregeld?

De heer Feijtel (CDA) vraagt naar het vrij besteedbare bedrag voor het onderdeel vitaal platteland. Dit onderdeel mag geen sluitstuk zijn; er moet sprake zijn van een balans tussen natuur en vitaal platteland. Betekent de terughoudendheid voor grondaankopen 'nee, mits'? Hij informeert hoeveel ha grond Zeeland bij de decentralisatie heeft verkregen en hoeveel ervan inzetbaar is voor algemene doelen.

2015 is een overgangsjaar v.w.b. Agrarisch Natuurbeheer; wat betekent dat voor de agrariërs? Hij zet vraagtekens bij de gemeenschappelijke werkorganisatie IPO – BIJ12; bovenlokale samenwerking kan nopen tot consensus. Waarom voert de provincie de uitvoeringstaken niet zelf uit?

Mevrouw Schönknecht (GS) zegt dat de gedecentraliseerde middelen geïnvesteerd moeten worden. Dat kan getemporiseerd gebeuren zoals bij EHS en PAS. Er is zo'n 85% van de middelen besteed; beoogd wordt om de totale grondopgave o.b.v. vrijwilligheid te verwerven in 2027. Dat kan binnen de beschikbare gestelde middelen uit Jansen 2. Voor de niet te missen aankoopkansen is budget beschikbaar. Bij de decentralisatie is bepaald dat € 2,6 mln. vrij besteedbaar is voor de vastgestelde doelen.

Het gaat dus om gelabeld geld. Het Natuurbeheerplan verschijnt in 2015. Waar er bezuinigingen gaan vallen en wat de uitwerking daarvan zal zijn in de verschillende programma's is nu nog niet bekend.

Zeeland heeft 585 ha grond verkregen als uitvloeisel van het decentralisatie-akkoord. Grondaankopen zijn o.a. bedoeld voor realisatie van het robuuste natuurnetwerk, maar ook om andere redenen zoals realisatie van infrastructurele projecten. Het kavelruilbureau rapporteert periodiek over de aankopen. Het door GS vastgestelde provinciaal monitoringsplan 2015 zal aan de commissie worden voorgelegd. Ook de PAS zal gemonitord en jaarlijks geëvalueerd worden. Voor het Agrarisch Natuurbeheer zal begin 2015 één collectief opgericht worden. Voor de terreinbeheerders geldt in Zeeland veel minder versnippering dan elders; de natuurorganisaties zijn bereid om evt. meer samen op te trekken; er is geen sprake van samenvoeging. Er is voor natuur en vitaal platteland € 720.000 beschikbaar aan vrij te besteden middelen en 585 ha grond. Er zijn gesprekken gaande over een overgangsregeling 2015 voor Agrarisch Natuurbeheer.

Tweede termijn

Mevrouw Thomaes (PVV) informeert naar de verkoopmogelijkheden van verpachte gronden.

De heer Feijtel (CDA) is ongerust over het mogelijke effect van bezuinigingen op het onderdeel vitaal platteland. De PS-motie is niet voor niets aangenomen. Denk 'out of the box' voor meer mogelijkheden.

Mevrouw Schönknecht (GS) zegt de gronden tijdelijk zijn verpacht. Zij deelt de zorgen van de heer Feijtel. Voor vitaal platteland zijn ook nog andere budgetten beschikbaar; waar mogelijk worden financiële combinaties gezocht met POP-gelden en is er meer mogelijk voor het onderdeel vitaal platteland.

Conclusie: de commissie vindt het voorstel gereed voor behandeling door PS. Het is geen hamerstuk.

7. **Brief GS van 28 oktober 2014 over Omgevingsplan Zeeland 2012-2018: jaarplan 2015**

De heer Dorst (SGP) verwijst naar de Najaarsnota en vraagt wanneer de aanvullende taakstelling verschijnt. Is er al meer informatie bekend? Sommige acties uit het jaarplan worden gefinancierd uit andere begrotingsposten; rapportage vindt soms plaats via andere stukken. Kan daarvan een overzichtje opgenomen worden in volgende jaarplannen? Het vergemakkelijkt het maken van een integrale beleidsafweging. Waarom worden bepaalde posten betaald uit het budget van het Omgevingsplan? Hij geeft enkele voorbeelden en verzoekt het investeringsbedrag van € 70 mln. toe te lichten dat met de Provinciale Impuls Woningbouw in de bouwsector wordt gegenereerd. Waarom worden sommige RUD-taken bekostigd uit het budget van het Omgevingsplan? Financiering van acties m.b.t. biobased economy horen toch ook in een ander programma thuis?

De heer Aalfs (D66) vraagt om een overzicht van de toegekende PIW-subsidies in 2015 en onderstreept het belangrijk te vinden dat meerdere aanvragen kunnen worden gehonoreerd. Wat is het provinciale belang van een bruinvis-luisterpaal in de Oosterschelde?

De heer Harpe (GL) wil weten hoe reëel het bestedingsplan 2015 is nu er een herziening van het Omgevingsplan is aangekondigd.

De heer Van Gent (VVD) heeft ook vragen over sommige bestedingsdoelen en roept GS hierop kritischer te zijn. De PIW-regeling is een goede besteding. Het genereert veel investeringen juist in krimpgebieden. De heer Pauwels (CDA) ziet dat er voor geluid en monitoring van stikstof bijna geen middelen beschikbaar zijn; met het oog op de aankomende PAS-maatregel moet worden gewaakt voor verdere bezuinigingen op deze posten.

Mevrouw Schönknecht (GS) zegt dat uit de opsomming van het bestedingsplan blijkt dat in 2014 veel is gedaan. Zij licht toe waarom sommige posten zijn gefinancierd uit het jaarbudget Omgevingsplan. GS proberen zo integraal mogelijk te werken.

De heer Ventevogel (RM) licht de opzet en functie van het bestedingsplan toe; het rapporteert alleen over de bestedingen vanuit het jaarbudget € 5,4 mln. De Omgevingsbalans verschijnt in 2015; dat bevat een overzicht van alle acties, doelen, subdoelen en indicatoren die voortkomen uit het Omgevingsplan incl. een financieel overzicht.

Mevrouw Schönknecht (GS) zegt dat de PIW financiering van een onrendabele top van projecten mogelijk maakt waardoor realisatie ervan wel mogelijk is. In totaal is met deze subsidieregeling nu €70 mln. aan investeringen gegenereerd. PIW is een belangrijke motor om o.a. de doelen voor duurzame woningbouw te halen; projecten die gefinancierd worden met PIW-gelden moeten voldoen aan de criteria die in de subsidieregeling zijn gesteld. De provincie houdt vanuit haar toezichthoudende rol verantwoordelijkheden m.b.t. uitvoeringstaken RUD; daar hoort ook financiering bij. Het is nog niet zeker dat de bruinvis-luisterpaal er komt. Realisatie is technisch moeilijk. Projectbureau Zeeweringen wilde iets doen voor Nationaal Park Oosterschelde; daar is dit initiatief uit voortgekomen. De startnotitie partiële herziening Omgevingsplan verschijnt deze zittingsperiode. De effectuering is pas 1 januari 2016.

Tweede termijn

De heer Aalfs (D66) meent met GS dat de regeling PIW goed werkt.

De heer Van Dijen (SP) beluistert veel vraagtekens vanuit de commissie bij bepaalde projecten. Kan PS een wensenlijstje meegeven aan GS?

De heer Dorst (SGP) stelt dat de provincie financieel strak aan de wind moet zeilen; dan helpt het om strak vast te houden aan programma en doelen.

Mevrouw Schönknecht (GS) merkt op dat PS in dit omgevingsplan de kaders hebben vastgesteld; GS voeren die kaders uit. De signalen van commissie neemt zij mee.

De heer Van Dijen (SP) roept GS op die bevoegdheden niet te ruim te nemen.

Conclusie: de brief is voldoende behandeld.

8. **Brief R.J. van den Berg c.s. van 3 oktober 2014 over gebiedsvisie Schelphoek**

(doorverwezen door PS)

Mevrouw Van Popering (CU) vraagt of er al een GS-reactie is op de brief? Zij bepleit bij de herziening van Omgevingsplan de provinciale visie t.a.v. grootschalige recreatieplannen mee te nemen. Nu is de provinciale visie vaak niet duidelijk.

De heer Van Dijen (SP) vindt lokale afstemming en draagvlak, zeker bij grootschalige projecten, belangrijk en onderschrijft de oproep van de CU.

De heer Van Haperen (PvdA) onderkent de landschappelijke gevoeligheid van locatie Schelphoek. Een recreatief project op zo'n plek kan vraagtekens oproepen. Juist de combinatie van recreatieve ontwikkeling in een zone waar veel geïnvesteerd is in natuur en landschap maakt Schelphoek volgens zijn fractie heel geschikt; in het Omgevingsplan is de locatie ook aangewezen als regionale ontwikkellocatie. In het herziene Omgevingsplan kunnen meer regels over de hoogte van de bebouwing opgenomen worden. Hij verwijst naar de recente PS-motie hierover. De verdere ontwikkelingen wacht hij af.

De heer Harpe (GL) vindt de ontwikkeling van hotspots c.q. grootschalige projecten als deze een ramp voor Zeeland. Schrap dergelijke ontwikkellocaties bij de herziening van het Omgevingsplan.

De heer Aalfs (D66) is voor het stimuleren van zorg economie in Zeeland maar niet zozeer in de vorm van grootschalige recreatieprojecten aan de rand van Natura2000-gebieden. Landschappelijke inpassing van de bebouwing is voor zijn fractie een belangrijk aandachtspunt.

De heer Van Burg (SGP) zou het toejuichen wanneer blijkt dat het mogelijk is om aan de rand van een Natura2000- gebied een project te realiseren waar de natuur geen last van heeft en de mens blij van

wordt. De heer Minderhoud (PvZ) vindt het vreemd dat bebouwing op zeeeringen mogelijk is. Er kunnen onderhouds- en veiligheidsproblemen uit voortkomen. Daar vraagt hij aandacht voor. Mevrouw Thomaes (PVV) informeert naar de onderbouwing van het plan; is er ook gekeken naar de gevolgen voor recreatie, toerisme en omgeving?

Mevrouw Schönknecht (GS) benadrukt dat het hier gaat om een regionale ontwikkellocatie, niet om een hotspot. De gemeente Schouwen-Duiveland wil met gebiedsplan Schelphoek invulling geven aan de locatie. Nu is een zienswijze bij de gemeente ingediend; een raadsbesluit volgt in december 2014. De provincie is niet bevoegd.

Tweede termijn

De heer Harpe (GL) zegt dat het grootschalig denken wat zijn fractie betreft passé is. Het voorliggende plan vindt hij rampzalig. Hij roept GS op invloed aan te wenden om deze ontwikkelingen tegen te gaan. Mevrouw Van Popering (CU) is verbaasd over de opmerking dat de provincie in deze plannen geen rol speelt. Ze herinnert aan de provinciale bemoeienis bij plannen m.b.t. ontwikkelingen Veersedam en Brouwerseiland. Heeft GS nu geen visie of mening t.a.v. de ontwikkellocatie Schelphoek?

De heer Van Dijen (SP) vindt de locatie, omvang c.q. hoogte van het project onwenselijk. Hij bepleit een betere ruimtelijke inpassing en locatie.

De heer Van Haperen (PvdA) wijst erop dat de locatiediscussie is gevoerd; in het Omgevingsplan is Schelphoek aangewezen als regionale ontwikkellocatie.

De heer Van Dijen (SP) meent dat deze grootschalige ontwikkeling bij het vaststellen van het Omgevingsplan niet was voorzien. Hij vindt het beter om het plan niet door te zetten.

De heer Van Gent (VVD) wijst op de rol en bevoegdheden van de betrokken overheden. PS hebben deze brief in afschrift verkregen. De heer Dorst (SGP) sluit zich hierbij aan.

Mevrouw Schönknecht (GS) merkt op dat discussie over evt. bijstelling van de kaders gevoerd wordt bij de herziening van het Omgevingsplan.

Mevrouw Van Popering (CU) wijst erop dat de provincie wel handvaten in het Omgevingsplan heeft opgenomen voor regionale ontwikkelingslocaties. Daar spreekt toch een provinciale visie uit.

Mevrouw Schönknecht (GS) stelt dat GS, na de uitspraak van de gemeenteraad, het gebiedsplan zullen toetsen aan de geldende criteria. Tot die afweging is GS dan bevoegd.

De heer Harpe (GL) benadrukt dat het gaat om een zeer kwetsbaar EHS-gebied; om die reden vraagt hij om bij- of liever nog afstelling van het plan.

Mevrouw Schönknecht (GS) stelt dat voor het bouwen op zeeeringen wettelijke eisen gelden. Indien aan die (landelijke) eisen/voorwaarden is voldaan is bebouwing mogelijk. In het Omgevingsplan en in de gebiedsvisie zijn die eisen meegenomen.

Conclusie: de brief is voldoende behandeld.

9. **Stukken die aanvankelijk ter kennisneming waren geagendeerd, en ter behandeling zijn teruggevraagd.**

Niet van toepassing.

10. **Conceptverslag commissie Ruimte, Ecologie en Water van 10 oktober 2014**

Er zijn geen tekstuele op- of aanmerkingen ontvangen.

Conclusie: het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

11. **Bijgewerkte toezeggingenlijst**

Hierbij is betrokken: brief GS van 28 oktober 2014 over Thermphos (commissietoezeggingen 116-117)

De commissie stemt in met het afvoeren van commissietoezeggingen nrs. 116, 117 en 118.

De heer Bouwens (PVV) vraagt n.a.v. de GS-brief over Thermphos om informatieve bijeenkomsten te organiseren aansluitend aan commissievergaderingen.

Conclusie: de overige nummers blijven staan.

12. **Volgende vergadering: 16 januari 2015, aanvang 9.00 uur**

13. **Sluiting om 11.20 uur.**